

Nätverksrapport År 1 - Network meetings

URKRAFT – Sweden

Period: Januari 2023 - december 2023

Översikt

Den första årsrapporten gällande nätverksmöten i Skellefteå, Sverige täcker perioden januari till december 2023. Under de föregående månaderna, i slutet av 2022, startade Reality Check-projektet, och den första fasen användes för att utarbeta tydliga riktlinjer för hur man skulle etablera de regionala nätverken i varje land och hur man skulle leda dem efteråt.

Introduktion: Syfte och mål

Syftet med nätverket är att samla företagsrepresentanter, organisationer och utbildningsanordnare i Skellefteå för att diskutera och utveckla former för hur skola och arbetsliv kan knytas närmare varandra. Målet är att skapa bättre förutsättningar för elever att tidigt få inblick i arbetslivets villkor, yrkesroller och kompetensbehov, samt att ge arbetsgivare möjlighet att bidra till framtidens kompetensförsörjning.

Bakgrunden är den tydliga utmaning som många aktörer lyfter: utbildningssystemet och arbetslivet fungerar ofta som parallella världar som endast i begränsad omfattning möts under elevernas skolgång. Grundskolan har i dag få strukturerade inslag av arbetslivsorientering, medan gymnasiet främst erbjuder praktikplatser i vissa program och årskurser. Arbetsgivare uttrycker samtidigt att de har svårt att avsätta tid och resurser för att erbjuda fler och mer varierade insatser. Detta skapar ett glapp som nätverket vill bidra till att minska.

Genom att samla aktörer från olika sektorer i återkommande nätverksmöten skapar vi en plattform för erfarenhetsutbyte, gemensamt lärande och idéutveckling. Arbetet syftar till att långsiktigt främja en struktur där skola och arbetsliv samverkar på ett mer systematiskt och hållbart sätt.

Nätverk och medlemmar

Det svenska nätverket består av totalt 10 medlemmar från Skellefteå. Nätverket inkluderar representanter för utbildningsorganisationer och företag, samt yrkesverksamma inom vissa branscher. De yrkesprofiler som är involverade är därför lärare, arbetsgivare, anställda, karriärvägledare och utbildare. Ett nätverk bestående av olika intressenter såg vi som den bästa grunden för att diskutera RealityChecks ur olika perspektiv, vilket resulterade i en bredare och mer heltäckande syn på nya möjliga former av samarbete mellan skolan och arbetslivet.

1. Juni, uppstart nätverksmöte, vi samlade intressenter för att ge information om Reality Check-projektet, dess mål och göra en inventering av behov och intressen hos de närvarande intressenterna.
2. September, arbetsmöte med det färdigställda nätverket: en närmare presentation av varandra, undersöka medlemmarnas intressen, behov och motivation, sammanfattning av input från föregående möte, utkast till idé för ett möjligt första initiativ en sk RealityCheck.
3. December, operativt möte för att sammanfatta den första av våra RealityChecks, samla in idéer för nästa initiativ, fördela uppgifter för organisationen av de första RealityChecks som kommer att utvecklas och testas under våren/sommaren 2024.

Nätverksmöte 1

Date & Time: June 15th 2023 – 14:30-16:30

N. of participants: 9

Description/minutes

Första nätverksmötet – Våren

Årets första nätverksmöte ägde rum under våren och fokuserade på att kartlägga nuläget. Deltagarna representerade både näringslivet, organisationer och representanter från både grundskola, gymnasium och vuxenutbildning. Diskussionen belyste de utmaningar som finns i att koppla skola och arbetsliv närmare. Skolans fokus på läroplan och nationella mål upplevs ibland krocka med arbetslivets behov av flexibilitet och praktisk insyn för elever.

En central slutsats från mötet var att arbetslivsorientering ofta sker sent, främst i gymnasiet, medan grundskolans elever sällan får någon direkt kontakt med arbetslivet. Alla deltagare var överens om att detta är en förlorad möjlighet – det finns ett stort värde i att tidigt introducera elever till arbetslivets olika delar, både för att väcka nyfikenhet och för att ge dem en realistisk bild av framtida yrkesval.

Beslut

- Beslut om mötesregler, tidsramar och roller
- Vid nästa möte planeras ett utkast till en första idé för en RealityCheck
- Datum för nästa möte: 4 september 2023.

Nätverksmöte 2

Date & Time: 4 September 2023 – 14:30-16:30

N. of participants: 8

Description/minutes

Det andra nätverksmötet hölls i september och hade temat "Från ord till handling". Här presenterades goda exempel från andra kommuner och projekt där man lyckats skapa hållbara former för samarbete. Diskussionerna kretsade kring möjliga modeller för att anpassa dessa till Skellefteås lokala förutsättningar med en extremt låg arbetslöshet kopplad till den gröna omställningen.

Arbetsgivare framhöll vikten av att hitta flexibla sätt att engagera sig – exempelvis genom kortare besök, digitala presentationer eller gemensamma dagar/jobbtorg – istället för enbart praktikplatser. Skolrepresentanter lyfte samtidigt behovet av tydliga strukturer och ansvarsfördelning för att insatserna ska bli genomförbara inom ramen för skolans verksamhet. Urkraft som representerar projektet RealityCheck kommer att vara facilitator för de kommande aktiviteterna och både arbetsgivare och skolpersonal lyfte det som en förutsättning med en extern facilitator initialt för att kunna genomföra dessa aktiviteter. Varken skola eller företag har möjlighet att utveckla detta på egen hand.

Beslut

- Överenskommelse om en första idé om olika RealityChecks för högstadiееelever med syfte att upptäcka arbetsmarknaden
- Överenskommelse om behovet av en fördelning av roller och uppgifter mellan medlemmarna för utkastet och implementeringen av RealityChecks
- Datum för nästa möte: 14 december 2023.

Nätverksmöte 3

Date & Time: 14 December 2023 – 14:30-16:00

N. of participants: 9

Description/minutes

Det tredje mötet under vintern blev en möjlighet att summera årets diskussioner och konkretisera nästa steg. Deltagarna uttryckte en gemensam vilja att fortsätta arbetet, trots de utmaningar som finns. En viktig insikt var att även små insatser kan göra stor skillnad, särskilt om de sker återkommande och i organiserad form.

Mötet resulterade i en gemensam ambition att under kommande år arbeta fram pilotinsatser där både grundskola och gymnasium får möjlighet att testa nya samarbetsformer via våra RealityChecks. Här betonades också vikten av att synliggöra nyttan för båda parter: eleverna får ökad motivation och arbetslivskunskap, medan arbetsgivarna får möjlighet att tidigt möta framtida medarbetare.

Slutsatser och rekommendationer

Under året har nätverket etablerat en gemensam förståelse för behovet av att knyta skola och arbetsliv närmare. De tre nätverksmötena har visat att:

Det finns en stark vilja från både skolor, företag och organisationer att utveckla samarbetet.

Utmaningarna ligger främst i strukturella skillnader: skolans fokus på läroplan och arbetsgivarnas tidsbegränsningar.

Grundskolan är en särskilt eftersatt arena när det gäller arbetslivsorientering. Här finns stor potential att utveckla nya metoder och aktiviteter.

Små och flexibla insatser kan vara en framkomlig väg framåt, snarare än enbart praktikplatser i gymnasiet.

Även om konkreta nya modeller ännu inte är fullt implementerade har nätverket under året lagt en stabil grund för fortsatt arbete. Vi har identifierat gemensamma utmaningar, samlat aktörer kring en delad vision och skapat en plattform där idéer kan utvecklas vidare.

Detta är ett långsiktigt arbete som kräver uthållighet. Samtidigt är årets resultat tydligt: vi har etablerat en stark samverkansstruktur och en gemensam vilja att fortsätta utveckla konkreta lösningar. På sikt innebär detta att fler elever i Skellefteå får möjlighet att tidigt möta arbetslivet, vilket stärker deras motivation, förbereder dem för framtida yrkesval och bidrar till en mer hållbar kompetensförsörjning i regionen.

